

ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ ОТНОСНО КРИПТОАКТИВИТЕ

Криптоактивите могат да бъдат рискови и Вашата защита, ако има такава, може да бъде ограничена

Не всички криптоактиви и услуги за криптоактиви са еднакви, нито се регулират по един и същ начин (ако изобщо се регулират). Въпреки че в ЕС вече е в сила нов регламент, известен като MiCA (Регламент относно пазарите на криптоактиви), с който се уреждат дейностите, свързани с определени криптоактиви, повечето криптоактиви обикновено са нестабилни и високорискови. Като такива, те може да не са подходящи за всички потребители като форма на инвестиция, плащане или обмен.

В зависимост от вида на криптоактива и доставчика, може да сте изправени пред по-високи рискове, и може да имате само

ограничени или никакви права на защита на потребителите (напр. достъп до изчерпателна информация, прозрачни процедури за разглеждане на жалби.). Такъв е по-специално случаят, ако използвате или инвестирате в криптоактиви/услуги за криптоактиви, предлагани от дружества, установени извън ЕС, и от доставчици, които не са регулирани съгласно MiCA.

За да разберете по-добре различните видове криптоактиви и доставчици, с които може да се сблъскате, разгледайте информационния лист [„Разяснения относно криптоактивите: Какво значи MiCA за Вас като потребител“](#).

Какво трябва да се запитате преди да инвестирате в криптоактиви

1

Наясно ли съм с рисковете, които поемам, когато инвестирам в криптоактиви или ги използвам?

- Преди да инвестирате, отделете време, за да научите повече за продуктите или услугите, които ви интересуват.
- Както при всяка инвестиция, преценете дали си струва да поемете тези рискове предвид собствените си цели и финансово положение.

2

Дружествата/страните, чрез които обмислям да се ангажирам, лицензирани ли са да предоставят услуги за криптоактиви в ЕС?

- Можете да проверите дали даден доставчик е лицензиран в ЕС чрез:
 - Проверка на регистъра на ESMA (shorturl.at/zZwVI)*.
 - Националният финансов регулатор може също така да предостави „черен списък“ на нелицензирани дружества за криптоактиви, включително доставчици на услуги. Така че можете също да проверите неговия уебсайт или списъка I-SCAN (iosco.org/i-scan/).
 - Проверка на уебсайта на дружеството, където е възможно да бъде споменат неговият регулаторен статус. Имайте предвид, че в някои случаи дружествата могат да бъдат лицензирани само за част от своите дейности (само за някои услуги, но не за всички). Така че не забравяйте да проверите и кои услуги им е позволено да предоставят.

3

Защитени ли са устройствата, които използвам, за да купувам, съхранявам или прехвърлям криптоактиви и да пазя частните си ключове?

- Загубата на частни ключове за криптоактиви води до трайна и необратима загуба на достъп и собственост.
- Запазването на сигурността на Вашите устройства и съхранението на ключове е решаваща стъпка в защитата на Вашите криптоактиви, по-специално:
 - Уверете се, че Вашето устройство и всеки софтуер, свързан с търговията и съхранението на криптоактиви, винаги се актуализират до най-новата версия, за да се намалят уязвимостите в сигурността.
 - Използвайте силни и уникални пароли за всеки от Вашите крипто акаунти, пазете паролата си в тайна и избягвайте повторното използване на едни и същи идентификационни данни на различни платформи. Вижте някои съвети тук (shorturl.at/7ns3I).
 - Избягвайте достъп до Вашите крипто акаунти чрез публични или незащитени Wi-Fi мрежи.

Какви са основните рискове, с които може да се сблъскате?

Екстремни движения на цените:

Стойността на повечето криптоактиви, включително някои, които са регулирани, може да бъде много нестабилна, което означава, че цената им може да спадне и да се повиши бързо за кратки периоди от време. Може да загубите много или дори всички инвестирани пари.

Ликвидни рискове:

Пазарите на криптоактиви може да имат ограничена ликвидност, което би могло да ограничи способността Ви да продавате криптоактиви на желаната от Вас цена или в желаното от Вас време.

Заблуждаваща информация:

Някои криптоактиви и свързани с тях продукти се популяризират агресивно, като се използва информация, която е объркваща, непълна, неточна и понякога умишлено подвеждаща. Бъдете бдителни за рисковете от такива реклами, особено в социалните медии, където инфлуенсърите могат да бъдат стимулирани да рекламират определени криптоактиви.

Измами и хакерски атаки:

Съществуват множество фалшиви схеми за криптоактиви, хакерски атаки и измами и трябва да сте наясно, че единствената им цел е да ви измамат и да вземат парите Ви, като използват различни техники. Измамниците могат да използват фишинг имейли, социално инженерство и злонамерени линкове, като обещават нереалистично висока възвръщаемост или твърдят, че са лицензирани или регулирани, когато не са.

Ограничена защита:

MiCA предоставя известна защита на потребителите, когато става въпрос за конкретни видове криптоактиви и услуги (напр. достъп до изчерпателна информация, прозрачни процедури за разглеждане на жалби). Те обаче не са толкова обширни, колкото тези, приложими за по-традиционните финансови продукти (напр. няма да се възползвате от схеми за компенсиране). По отношение на криптоактивите или услугите, предлагани от дружества, които не са регулирани в ЕС, при възникнали проблеми, възможно е да не можете да се ползвате от каквато и да било защита като потребител или защитата да е по-ограничена в сравнение с приложимата в ЕС.

Сложност на продукта:

Характеристиките и рисковете, характерни за криптоактивите и всички продукти, базирани на криптоактиви, могат да бъдат трудноразбираеми. Бъдете внимателни, когато купувате криптоактиви или свързани с тях инвестиционни продукти, особено ако не сте сигурни как се определя тяхната стойност и какви са рисковете.

Правно основание и контекст

Това предупреждение се основава на член 9, параграф 3 от Регламента за създаване на ЕНО и следва предишни предупреждения, включително [предупреждението](#) от 2022 г. относно рисковете, свързани с криптоактивите.

Терминът „криптоактив“ се отнася до цифрово представяне на стойност или право, което може да бъде прехвърляно и съхранявано по електронен път, като се използва технологията на децентрализирания регистър или подобна технология.

Регламентът на ЕС относно пазарите на криптоактиви (MiCA) се прилага изцяло от 30 декември 2024 г.

* Необходимо е да имате предвид, че само дружества, лицензирани и вписани в регистъра на ESMA, имат право да предоставят услуги за криптоактиви в ЕС съгласно MiCA. В някои държави членки обаче се прилага преходен период до юли 2026 г., като някои дружества също могат да извършват дейност съгласно националното право, докато получат лиценз по MiCA. Това означава, че няма да се ползвате от защита съгласно MiCA, когато използвате услуги от такива доставчици, докато не изтече преходният период и доставчикът не бъде лицензиран съгласно MiCA.

Вж. също подробностите за преходния период по държави от ЕС тук (shorturl.at/Cs49L).